Lietas arhīva Nr. K68-0748-21/20
ECLI:LV:RPPT:2021:0915.11096206917.2.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 15. septembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnesis Erlens Ernstsons, rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), iekļūstot telpā, šādos apstākļos:

2017. gada 14. septembrī ap plkst. 21.00 /pers. A/, mantkārīgu motīvu vadīts un zādzības izdarīšanas nolūkā, ieradās kuģu piestātnē /adrese/, kur atradās atpūtas kuģis /nosaukums/ un pa atvērto logu iekāpa tajā iekšā. Pēc tam, īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ atvēra žalūzijas, kuras norobežoja bāra telpu, prettiesiski iekļuva tajā, un no skapīša paņēma SIA /nosaukums/ piederošu naudu 845 EUR apmērā. Tādā veidā /pers. A/, iekļūstot telpā, slepeni nolaupīja SIA /nosaukums/ piederošu mantu 845 EUR vērtībā.

Tādējādi /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

M o t ī v u d a ļ a

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta 1.[1] daļu krimināllietu /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175. panta trešās daļas nolemts iztiesāt rakstveida procesā.

Noraidījums tiesai nav pieteikts, kā arī nav saņemti procesā iesaistīto personu iebildumi pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

2021. gada 20. augustā tiesā saņemts Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurores Signes Martinsones viedoklis par /pers. A/ piemērojamo soda veidu un mēru.

Sniedzot viedokli, prokurore lūdza par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli viņa inkriminētajā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu atzīt savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Norāda, ka apsūdzētais /pers. A/ izdarīja smagu noziegumu, kā arī to, ka /pers. A/ vairākkārt sodīts. Iepriekš apsūdzētajam tika piemērots gan brīvības atņemšanas sods, gan piespiedu darbs, tomēr neviens no tiem nav atturējis viņu no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskata, ka /pers. A/ kā sods ir jānosaka brīvības atņemšana, jo neviens cits no Krimināllikuma 175. panta trešās daļas sankcijā paredzētajiem sodu veidiem nesasniegs Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Ievērojot minēto, lūdz /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem, bez mantas konfiskācijas. Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda terminā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2017. gada 24. septembra līdz 2017. gada 26. septembrim. Cietušās SIA /nosaukums/pieteikto kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 845 EUR apmērā nenoteikt.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, novērtējusi apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, iepazinusies ar prokurores viedokli, atzīst, ka /pers. A/ darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tā kā, pabeidzot pirmstiesas procesu, apsūdzētais savu vainu pēc Krimināllikuma 175. panta trešās daļas atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, pieteica lūgumu tiesā izskatīt lietu bez pierādījumu pārbaudes, kura procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam izskaidrotas, un tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesa pieņēma lēmumu iztiesāt lietu Kriminālprocesa likuma 499. panta kārtībā, neveicot pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību.

Ievērojot pieņemto lēmumu – neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, tiesa atzīst, ka pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams (Kriminālprocesa likuma 527. panta trešā daļa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta ceturto daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 175. panta trešās daļas klasificējams kā tīšs smags noziegums.

Apsūdzības faktisko apstākļu izklāsts apliecina, ka apsūdzētais ar savām tīšām, prettiesiskām darbībām ir vērsies pret īpašumu, apdraudot cietušās SIA /nosaukums/ mantiskās intereses. Apsūdzētā darbību rezultātā cietušajai SIA /nosaukums/ nodarīts reāls materiāls zaudējums 845 EUR apmērā.

Pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, tiesa konstatē, ka viņš dzimis /datums/, Latvijas pilsonis, ar vidējo izglītību, ir deklarētā dzīvesvietas adrese, iepriekš vairākas reizes sodīts, pēdējo reizi ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021. gada 7. maija spriedumu pēc Krimināllikuma 310. panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50. panta piektās daļas nosacījumus, ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem un piespiedu darbu uz 280 stundām. Spriedums nav stājies likumīgā spēkā.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bija spēkā šā

nodarījuma izdarīšanas laikā.

Gan nodarījuma izdarīšanas brīdī, gan spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Ievērojot to, ka krimināLsodu politika pamatota ar taisnīguma atjaunošanas un prevencijas principiem, kas prezumē tādu krimināltiesisko sodu un līdzekļu piemērošanu, kas atbilst tieši konkrētam gadījumam, tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu pēc Krimināllikuma 175. panta trešās daļas, ievērojot Krimināllikuma 46. panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, kā arī apsūdzētā personu raksturojošās ziņas, atzīst, ka Krimināllikuma 35. pantā definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt, /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakot sodu īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, kā to viedoklī lūdza arī prokurore. Tiesa uzskata, ka reāls brīvības atņemšanas sods palīdzēs apsūdzētajam veidot sociāli pozitīvu dzīves vērtību izpratni, līdz ar to tiks panākts Krimināllikuma 35. pantā noteiktais mērķis - panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Krimināllikuma 175. panta trešās daļas sankcijā ietverto brīvības atņemšanai alternatīvo sodu veidu noteikšana nesasniegs soda mērķi. Panta sankcijā paredzētais papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams, tā kā lietā nav norādīta apsūdzētajam konfiscējamā manta, kā to nosaka Krimināllikuma 42. pants.

Lemjot jautājumu par atbilstoša krimināLsoda piemērošanu, tiesa neatstāj bez ievērības faktu – lai arī uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi apsūdzētais nebija sodīts, taču turpmāk ir vairakkārt atzīts par vainīgu un sodīts par mantiska rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, izraugoties ar brīvības atņemšanu gan saistītus, gan nesaistītus sodus, taču piespriestie krimināLsodi nav atturējuši apsūdzēto no prettiesiskas rīcības un jaunu noziegumu izdarīšanas. Līdz ar to secināms, ka noziedzīgos nodarījumus apsūdzētais /pers. A/ izdara ar zināmu regularitāti, no to izdarīšanas viņš nevar atturēties. Pārbaudot informāciju Tiesu informatīvajā sistēmā, tiesa konstatē, ka tiesās ir nozīmētas iztiesāšanai vēl sešas krimināllietas /pers. A/ apsūdzībās par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā un Krimināllikuma 166. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

Minētais dot tiesai pamatotu secinājumu, ka /pers. A/ nav izpratis savu prettiesisko darbību nepieļaujamību, nespēj iekļauties sabiedrībā, neizdarot jaunus likumpārkāpumus, lai gan apsūdzētais atrodas ekonomiski aktīvā darbspējīgā vecumā, bez būtiskiem veselības traucējumiem, taču ar zemu subjektīvās uzvedības kontroles līmeni, kas dzīvo pēc personiskā labuma principa noteikumiem, un savus sociālos aspektus un intereses tendenciozi risina ar prettiesiskām darbībām, neņemot vērā sabiedrībā pastāvošās tiesību normas un sabiedrības intereses kopumā. Līdz ar to sabiedrības drošības nolūkos apsūdzētais ir jāizolē no sabiedrības un ierastā dzīvesveida, tādēļ apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir tiesiski nosakāms tikai un vienīgi brīvības atņemšanas sods, atbilstoši personībai, noziedzīga nodarījuma raksturam un radītam kaitējumam.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu tiesa par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tāpat tiesa ņem vērā to, ka /pers. A/ ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21. pantā paredzētās tiesības uz sadarbības ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47. panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499. pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Tā kā apsūdzētajam nozieguma izdarīšanā ir atzīts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti, tad tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus, atzīst, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais īslaicīgās brīvības atņemšanas sods uz 3 mēnešiem.

Krimināllikuma 50. panta piektā daļa noteic, ka tiesa nosaka galīgo sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma spēkā stāšanās pirmajā lietā, soda laikā ieskaitot sodu, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma.

Ievērojot lietā konstatēto – šī sprieduma taisīšanas dienā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021. gada 7. maija spriedums, ar kuru noteikts galīgais sods, pilnībā saskaitot sodu, kāds noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2021. gada 10. marta spriedumu, nav stājies likumīgā spēkā, tad apsūdzētajam nav nosakāms galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piektās daļas nosacījumiem.

Izskatāmas lietas ietvaros apsūdzētais bija aizturēts no 2017. gada 24. septembra plkst. 9.50 līdz 2017. gada 26. septembrim plkst. 15.20 (trīs dienas), kas saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu ieskaitāmas brīvības atņemšanas soda termiņā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores 2017. gada 26. septembra lēmumu apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā (lietas 51.lapa). Savukārt ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores 2018. gada 17. septembra lēmumu apsūdzētajam atcelts piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā (lietas 55.lapa).

Tā kā krimināllietas materiālos nav ziņu par to, ka pastāv iespēja, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes, tiesas ieskatā /pers. A/ drošības līdzeklis nav piemērojams.

No Lursoft datu bāzes izdrukas par SIA /nosaukums/ secināms, ka tā ir likvidēta kopš 2020. gada 19. augusta. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka SIA /nosaukums/ pieteiktā kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu 845 EUR apmērā nav nosakāma.

Lietā nav lietisko pierādījumu un dokumentu, nav radušies procesuālie izdevumi, kā arī nav uzlikts arests mantai, par kuriem būtu pieņemams attiecīgs lēmums.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta 1. [1]daļu un Kriminālprocesa likuma 520. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2017. gada 24. septembra plkst. 09.50 līdz 2017. gada 26. septembrim plkst. 15.20 (trīs dienas).

/pers. A/ drošības līdzekli nepiemērot.

Cietušajai SIA /nosaukums/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 845 EUR (astoņi simti četrdesmit pieci euro) apmērā nenoteikt.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2021. gada 18. oktobra.

Tiesnesis E. Ernstsons